

เวียดนามยกระดับการกำกับดูแลระบบรหัสพื้นที่ปลูกทุเรียน หลังพบปัญหาการทุจริต และการใช้ใบรับรองโดยมิชอบ

1. เนื้อข่าว

การขยายตัวอย่างต่อเนื่องของการส่งออกทุเรียนของเวียดนามได้เพิ่ม أهميةของระบบรหัสพื้นที่ปลูก ในฐานะกลไกสำคัญในการตรวจสอบย้อนกลับ ควบคุมคุณภาพ และสร้างความเชื่อมั่นแก่ประเทศคู่ค้า โดยเฉพาะจีนซึ่งมีแนวโน้มยกระดับข้อกำหนดด้านความปลอดภัยอาหารและการตรวจสอบย้อนกลับอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน การเติบโตของการส่งออกทุเรียนยังมาพร้อมกับความท้าทายด้านความโปร่งใส และความน่าเชื่อถือของกระบวนการออกและบริหารจัดการรหัสพื้นที่ปลูก รหัสสถานประกอบการบรรจุสินค้า และใบรับรองผลการตรวจวิเคราะห์ ส่งผลให้เวียดนามเร่งยกระดับการกำกับดูแลและทบทวนระบบการรับรองดังกล่าว ภายหลังพบข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการรับสินบน การใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ และการออกเอกสารรับรองที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ อันอาจกระทบต่อความเชื่อมั่นของประเทศคู่ค้าและความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมทุเรียนเวียดนามในระยะยาว

กระทรวงความมั่นคงสาธารณะของเวียดนามได้ขยายการสอบสวนกรณีที่เกี่ยวข้องกับการออกรหัสพื้นที่ปลูก (Growing Area Code) รหัสสถานประกอบการบรรจุสินค้า (Packing Facility Code) และใบรับรองผลการตรวจวิเคราะห์จากห้องปฏิบัติการ (Laboratory Testing Certificate) สำหรับทุเรียนที่ส่งออกไปยังจีน โดยมีข้อกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงเจ้าหน้าที่ระดับสูงของกระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบเพื่อจัดให้มีใบอนุญาตแฝงที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อเอื้อประโยชน์แก่กลุ่มบุคคลหรือผู้มีส่วนได้เสีย และแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบเป็นจำนวนเงินในระดับสูง ทั้งนี้ ประเด็นดังกล่าวสะท้อนความเสี่ยงเชิงระบบของกระบวนการรับรองสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก เนื่องจากรหัสพื้นที่ปลูกและรหัสสถานประกอบการบรรจุสินค้าเป็นองค์ประกอบสำคัญในการยืนยันแหล่งที่มาและเส้นทางของสินค้าในห่วงโซ่อุปทาน หากระบบดังกล่าวขาดความน่าเชื่อถือ ย่อมส่งผลโดยตรงต่อความสามารถในการตรวจสอบย้อนกลับและความเชื่อมั่นของประเทศคู่ค้า

ความสำคัญของการยกระดับระบบดังกล่าวยิ่งเพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของการส่งออกผักและผลไม้ของเวียดนาม โดยในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2569 เวียดนามมีมูลค่าการส่งออกผักและผลไม้ประมาณ 4,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 23 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน และเดือนกรกฎาคม 2569 เป็นเดือนแรกที่มีมูลค่าการส่งออกผักและผลไม้มีมูลค่าสูงกว่า 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยทุเรียนยังคงเป็นสินค้าหลักที่สร้างรายได้จากการส่งออกมากที่สุด และมีสัดส่วนมากกว่าครึ่งหนึ่งของมูลค่าการส่งออกผักและผลไม้ทั้งหมด ดังนั้นการรักษาความน่าเชื่อถือของระบบรหัสพื้นที่ปลูกจึงมิได้มีความสำคัญเฉพาะต่อผู้ผลิตหรือผู้ส่งออกทุเรียนเท่านั้น หากยังเกี่ยวข้องโดยตรงกับความสามารถของเวียดนามในการรักษาตลาดส่งออกและขยายการค้าสินค้าเกษตรในระยะยาว

สำหรับการส่งออกทุเรียนไปยังจีน ผู้ส่งออกจำเป็นต้องมีรหัสพื้นที่ปลูกที่ได้รับการรับรองควบคู่กับสถานประกอบการบรรจุสินค้าที่ขึ้นทะเบียน และใบรับรองผลการตรวจวิเคราะห์จากห้องปฏิบัติการเพื่อรองรับการตรวจสอบย้อนกลับและการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยอาหารของประเทศปลายทาง ทั้งนี้ ภายใต้การเพิ่มความเข้มงวดของมาตรการควบคุมการนำเข้าของจีน การตรวจพบการฝ่าฝืนข้อกำหนดอาจนำไปสู่การระงับหรือเพิกถอนรหัสพื้นที่ปลูก การระงับการรับรองห้องปฏิบัติการ การเพิ่มระดับการตรวจสอบสินค้า ณ ด่านนำเข้า และการชะลอหรือหยุดชะงักของการส่งออก ซึ่งอาจก่อให้เกิดต้นทุนเพิ่มเติมแก่ผู้ประกอบการ ทั้งด้านการจัดเก็บสินค้า การขนส่ง และการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน

ในขณะเดียวกัน ภาคอุตสาหกรรมได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับการใช้ระบบการรับรองโดยมิชอบอย่างต่อเนื่อง โดย สมาคมผักและผลไม้เวียดนาม (Vietnam Fruit and Vegetables Association: Vinafruit) ระบุว่า ผู้ประกอบการบางรายมีพฤติการณ์ปลอมแปลงเอกสารอนุญาตและตราประทับของบริษัท เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิในการใช้รหัสพื้นที่ปลูกและรหัสสถานประกอบการบรรจุสินค้าที่ออกให้แก่ผู้ประกอบการรายอื่น การกระทำดังกล่าวไม่เพียงบั่นทอนความน่าเชื่อถือของระบบตรวจสอบย้อนกลับ แต่ยังทำให้ผู้ผลิตและผู้ส่งออกที่ปฏิบัติตามกฎหมายได้รับความเสี่ยงทางการค้าโดยไม่จำเป็น เนื่องจากการกระทำผิดของผู้ประกอบการบางรายอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นต่อสินค้าจากแหล่งผลิตหรือพื้นที่ปลูกเดียวกันโดยรวม

นอกจากนี้ กระบวนการตรวจวิเคราะห์และรับรองผลการทดสอบยังคงเป็นข้อจำกัดสำคัญของห่วงโซ่อุปทานทุเรียน โดยเฉพาะการตรวจหาสารแคดเมียม (Cadmium) และสารออรามิน โอ (Auramine O) ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับการส่งออกไปยังจีน การระงับการให้บริการชั่วคราวของห้องปฏิบัติการที่ได้รับอนุญาตหลายครั้งส่งผลให้กระบวนการส่งออกล่าช้า และในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวที่มีผลผลิตเข้าสู่ตลาดจำนวนมาก ทำให้มีตู้สินค้าหลายร้อยตู้ต้องรอการตรวจสอบ ด้วยเหตุนี้ ในช่วงต้นปี 2569 กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมจึงได้กำชับให้ห้องปฏิบัติการที่ได้รับอนุญาตเพิ่มกำลังบุคลากร ขยายเวลาการให้บริการตามความจำเป็น และปรับปรุงความโปร่งใสของกระบวนการตรวจวิเคราะห์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ ลดความล่าช้า และป้องกันการกระทำผิดในกระบวนการตรวจสอบและรับรองสินค้า

จากปัญหาดังกล่าว รัฐบาลเวียดนามได้กำหนดให้การใช้รหัสพื้นที่ปลูกโดยมิชอบเป็นหนึ่งในความเสี่ยงสำคัญที่อาจกระทบต่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมทุเรียน โดยในปี 2568 นายกรัฐมนตรีเวียดนามได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบการซื้อขายรหัสพื้นที่ปลูกและรหัสสถานประกอบการบรรจุสินค้าโดยผิดกฎหมาย การปลอมแปลงเอกสารส่งออก และการกระทำผิดอื่นที่อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของสินค้าเกษตรเวียดนามในตลาดต่างประเทศ ต่อมา การสอบสวนกรณีล่าสุดได้ขยายไปสู่มาตรการตรวจสอบในระดับพื้นที่

โดยสำนักงานตรวจราชการรัฐบาลเวียดนาม (Government Inspectorate) ได้ดำเนินการตรวจสอบเป็นระยะเวลา 60 วันเกี่ยวกับการออกและการบริหารจัดการรหัสพื้นที่ปลูกและรหัสสถานประกอบการบรรจุสินค้าในจังหวัดด่งท้าป (Đông Tháp) จังหวัดเลิมด่ง (Lâm Đồng) และจังหวัดดักลัก (Đắk Lắk) ซึ่งเป็นพื้นที่ผลิตทุเรียนสำคัญของประเทศ โดยครอบคลุมกระบวนการรับรองในช่วงเดือนมีนาคม 2566 ถึงเดือนมิถุนายน 2569 เพื่อประเมินข้อบกพร่องและประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการ ขณะเดียวกัน หน่วยงานระดับท้องถิ่นได้เริ่มทบทวนการรับรองที่มีอยู่แล้ว โดยเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2569 ทางจังหวัดเลิมด่งได้เพิกถอนรหัสพื้นที่ปลูกทุเรียนจำนวน 7 รหัส และรหัสสถานประกอบการบรรจุสินค้า 5 รหัส ซึ่งออกให้แก่บริษัท 2 แห่งจากจังหวัดดักลัก หลังบริษัทดังกล่าวระงับการรับซื้อผลผลิต ยุติความเชื่อมโยงด้านการผลิตกับเกษตรกร และยื่นคำขอยกเลิกการขึ้นทะเบียนเพื่อลดความเสี่ยงทางกฎหมายที่อาจเกิดขึ้น

ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว ภาคอุตสาหกรรมเห็นว่า การยกระดับธรรมาภิบาลและระบบกำกับดูแลมีความสำคัญควบคู่กับการเพิ่มปริมาณการผลิตและขยายตลาดส่งออก โดย นาย Nguyen Van Muoi รองเลขาธิการสมาคมผักและผลไม้เวียดนาม เห็นว่า การยกระดับคุณภาพสินค้าและการจัดทำระบบรหัสพื้นที่ปลูกที่โปร่งใสและน่าเชื่อถือจำเป็นต้องดำเนินการควบคู่กัน ขณะที่ นาย Le Anh Trung ประธานสมาคมทุเรียนจังหวัดดักลัก (Đắk Lắk Durian Association) เสนอให้เร่งการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลสำหรับการบริหารจัดการพื้นที่ปลูกและการตรวจสอบย้อนกลับ เนื่องจากจำนวนพื้นที่ปลูกที่ได้รับการรับรองยังมีข้อจำกัดเมื่อเทียบกับความต้องการส่งออกที่เพิ่มขึ้น

ในระยะต่อไป ผู้เชี่ยวชาญเสนอให้เวียดนามเร่งพัฒนาระบบทะเบียนพื้นที่ปลูกแบบดิจิทัลและเชื่อมโยงข้อมูลกับฐานข้อมูลการตรวจสอบย้อนกลับ รวมถึงเสริมสร้างระบบกำกับดูแลที่เป็นอิสระสำหรับการตรวจวิเคราะห์และการรับรอง เพื่อเพิ่มความโปร่งใส ลดช่องว่างที่อาจนำไปสู่การปลอมแปลงหรือการทุจริต และคุ้มครองผู้ประกอบการที่ปฏิบัติตามกฎหมายและมาตรฐานการส่งออกอย่างถูกต้อง ทั้งนี้ เมื่อประเทศคู่ค้ามีแนวโน้มเพิ่มความเข้มงวดด้านความปลอดภัยอาหารและการตรวจสอบย้อนกลับอย่างต่อเนื่อง ความน่าเชื่อถือของระบบรหัสพื้นที่ปลูกจะกลายเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมทุเรียนเวียดนามในระยะยาว โดยเฉพาะการรักษาตลาดส่งออกมูลค่าหลายพันล้านเหรียญสหรัฐ ดังนั้น การยกระดับระบบทะเบียนการรับรอง การตรวจสอบ และการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานให้มีมาตรฐานเดียวกัน จึงเป็นกลไกสำคัญในการลดความเสี่ยงด้านการค้า ป้องกันการหยุดชะงักของการส่งออก และรักษาความเชื่อมั่นของประเทศคู่ค้าต่อคุณภาพและแหล่งที่มาของทุเรียนเวียดนาม

(แหล่งที่มา <https://vietnamnews.vn/> ฉบับวันที่ 31 กรกฎาคม 2569)

2. วิเคราะห์ผลกระทบ

การส่งออกทุเรียนของเวียดนามกำลังเข้าสู่ช่วงเปลี่ยนผ่านจากการขยายตัวด้านปริมาณไปสู่การยกระดับคุณภาพ มาตรฐาน และประสิทธิภาพของระบบกำกับดูแล โดยในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2569 เวียดนามส่งออกทุเรียนมีมูลค่าเกือบ 1,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 32 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน และยังคงเป็นหนึ่งในสินค้าเกษตรที่มีอัตราการเติบโตสูง ขณะที่ช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม ซึ่งเป็นฤดูเก็บเกี่ยวหลักของเขตที่ราบสูงตอนกลาง (Central Highlands) คาดว่าจะเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญต่อการส่งออกในช่วงครึ่งหลังของปี โดยหากแนวโน้มการส่งออกยังขยายตัวต่อเนื่อง คาดว่ามูลค่าการส่งออกทุเรียนตลอดปี 2569 อาจสูงกว่า

4,000 ล้านเหรียญสหรัฐ และมีโอกาสแตะระดับ 4,500 ล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งจะเป็นระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์และเพิ่มศักยภาพของเวียดนามในการขยายส่วนแบ่งตลาด โดยเฉพาะตลาดจีนซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลัก อย่างไรก็ตาม การเติบโตดังกล่าวเกิดขึ้นท่ามกลางข้อจำกัดด้านมาตรฐานการรับรองสินค้าและระบบตรวจสอบย้อนกลับ โดยเฉพาะปัญหาการทุจริตในการออกรหัสพื้นที่ปลูก (Growing Area Code: GAC) รหัสสถานประกอบการบรรจุสินค้า (Packing Facility Code) และใบรับรองผลการตรวจวิเคราะห์จากห้องปฏิบัติการ (Laboratory Testing Certificate) ซึ่งทำให้การยกระดับธรรมาภิบาลและความน่าเชื่อถือของระบบรับรองกลายเป็นวาระสำคัญต่อการรักษาความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมในระยะยาว

ในด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า เวียดนามได้เร่งแก้ไขข้อจำกัดด้านการตรวจวิเคราะห์สินค้าส่งออก โดยเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2569 สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of Customs of China: GACC) ได้รับรองห้องปฏิบัติการของเวียดนามเพิ่มเติม 18 แห่ง ส่งผลให้มีห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองรวม 50 แห่ง ซึ่งช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการตรวจวิเคราะห์สารตกค้างและรองรับปริมาณผลผลิตที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ทั้งยังช่วยลดปัญหาคอขวดที่เคยเกิดขึ้นจากการระงับการดำเนินงานของห้องปฏิบัติการบางแห่งในช่วงต้นปี การเพิ่มศักยภาพด้านการตรวจวิเคราะห์ดังกล่าวมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพของห่วงโซ่อุปทาน เนื่องจากช่วยลดระยะเวลาการคอย ลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์และการจัดเก็บสินค้า และลดความเสี่ยงจากการหยุดชะงักของการส่งออก ขณะเดียวกัน ยังช่วยให้เวียดนามสามารถรองรับความต้องการของตลาดจีนที่เพิ่มขึ้นโดยไม่ให้ข้อจำกัดด้านการตรวจรับรองกลายเป็นปัจจัยจำกัดการขยายตัวของการค้า

ควบคู่กันนั้น ภาครัฐเวียดนามเร่งปฏิรูประบบบริหารจัดการรหัสพื้นที่ปลูก โดยประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานส่วนกลางและองค์กรปกครองในระดับท้องถิ่น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรและผู้ประกอบการผ่านระบบดิจิทัลแบบครบวงจร ลดขั้นตอนด้านเอกสาร และกำหนดให้การพิจารณาออกหรือรับรองรหัสสามารถดำเนินการได้ภายในประมาณ 3 วัน ซึ่งช่วยลดต้นทุนทางธุรกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และยกระดับความโปร่งใสของข้อมูลเพื่อรองรับการตรวจสอบย้อนกลับ ขณะเดียวกัน การสอบสวนและการบังคับใช้กฎหมายต่อเจ้าหน้าที่รัฐและผู้เกี่ยวข้องที่ถูกกล่าวหาว่ารับสินบน ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หรือจัดทำใบอนุญาตแฝง เพื่อเอื้อประโยชน์แก่กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย สะท้อนความพยายามของภาครัฐในการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างและฟื้นฟูความน่าเชื่อถือของระบบรับรองสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก ทั้งนี้ ปัญหาการซื้อขายหรือสวมสิทธิ์รหัสพื้นที่ปลูกที่สะสมมาเป็นเวลานานถือเป็นความเสี่ยงต่อระบบตรวจสอบย้อนกลับและการแข่งขันที่เป็นธรรม ดังนั้น การบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและการพัฒนาระบบข้อมูลดิจิทัลจึงมีส่วนสำคัญในการคุ้มครองผู้ประกอบการที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ลดความเสี่ยงจากการถูกระงับหรือเพิกถอนสิทธิการส่งออก และสร้างความเชื่อมั่นแก่ประเทศคู่ค้า

นอกจากการรักษาตลาดจีน เวียดนามยังมีแนวทางลดการกระจุกตัวของตลาดส่งออกด้วยการแสวงหาตลาดใหม่ โดยเฉพาะตลาดอินเดีย ซึ่งมีศักยภาพจากขนาดประชากรและแนวโน้มกำลังซื้อที่เพิ่มขึ้น แม้การเข้าสู่ตลาดดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับทุเรียนเวียดนามและพัฒนาพฤติกรรมผู้บริโภค แต่สมาคมผักและผลไม้เวียดนาม (Vietnam Fruit and Vegetables Association: Vinafruit) ประเมินว่า ในระยะเริ่มต้นตลาดอินเดียอาจสร้างมูลค่าการส่งออกประมาณ 50–100 ล้านเหรียญสหรัฐ การกระจายตลาดดังกล่าวมีความสำคัญในเชิงยุทธศาสตร์ เนื่องจากช่วยลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาสหรัฐจีน

เพียงแห่งเดียว เพิ่มทางเลือกในการระบายผลผลิต และรองรับกำลังการผลิตทุเรียนของเวียดนามที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ดี การขยายตลาดใหม่จะต้องดำเนินควบคู่กับการรักษามาตรฐานด้านความปลอดภัยอาหาร การตรวจสอบย้อนกลับ และข้อกำหนดด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary Measures: SPS) เพื่อให้การเปิดตลาดสามารถเปลี่ยนเป็นมูลค่าการค้าจริงได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ในภาพรวม การปฏิรูประบบรหัสพื้นที่ปลูกและระบบรับรองทุเรียนของเวียดนามจึงมิได้เป็นเพียงมาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริต แต่เป็นส่วนหนึ่งของการปรับโครงสร้างระบบบริหารจัดการภาคการเกษตร เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการค้าระหว่างประเทศ โดยครอบคลุมทั้งความปลอดภัยอาหาร การตรวจสอบย้อนกลับ ธรรมชาติ และการอำนวยความสะดวกทางการค้า การเพิ่มจำนวนห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรอง การนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการรหัสพื้นที่ปลูก และการบังคับใช้กฎหมายต่อการกระทำผิด จะช่วยลดต้นทุนและความเสี่ยงตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตลอดจนเพิ่มความน่าเชื่อถือของสินค้าเกษตรเวียดนามในตลาดต่างประเทศ ขณะเดียวกัน การขยายตลาดไปยังอินเดียและตลาดศักยภาพอื่นจะช่วยกระจายความเสี่ยงด้านตลาดและเพิ่มความยืดหยุ่นของภาคการส่งออก หากมาตรการดังกล่าวสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิผล อุตสาหกรรมทุเรียนเวียดนามมีโอกาสเข้าสู่การเติบโตระยะยาวที่แข็งแกร่งซึ่งขับเคลื่อนด้วยทั้งปริมาณผลผลิต คุณภาพมาตรฐาน และระบบกำกับดูแลที่น่าเชื่อถือ ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการยกระดับสถานะของเวียดนามในห่วงโซ่อุปทานทุเรียนโลกในระยะยาว

3. นำเสนอโอกาส/แนวทาง

การยกระดับระบบรหัสพื้นที่ปลูก ระบบตรวจสอบย้อนกลับ และมาตรฐานความปลอดภัยอาหารของเวียดนาม โดยเฉพาะการควบคุมการส่งออกทุเรียนไปจีน มีแนวโน้มทำให้การแข่งขันในตลาดทุเรียนมีความเข้มข้นขึ้น และเพิ่มความสำคัญของการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ผู้ประกอบการไทยทั้งผู้ผลิต ผู้รวบรวม ผู้ส่งออก และผู้แปรรูปจึงควรติดตามพัฒนาการของข้อกำหนดประเทศคู่ค้าอย่างใกล้ชิด พร้อมยกระดับระบบควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบย้อนกลับ และการจัดเก็บข้อมูลแหล่งที่มาของสินค้าให้สามารถตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ เพื่อลดความเสี่ยงจากการถูกปฏิเสธสินค้า การตรวจสอบเข้มข้น หรือความล่าช้าในการผ่านพิธีการนำเข้า ขณะเดียวกัน การที่เวียดนามเร่งแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันและการแสวงหาผลประโยชน์ที่ปลูก อาจทำให้ผู้ประกอบการที่ปฏิบัติตามกฎหมายมีความได้เปรียบมากขึ้นจากการแข่งขันบนพื้นฐานของมาตรฐานและความน่าเชื่อถือ

สำหรับผู้ประกอบการไทยที่ดำเนินธุรกิจในเวียดนาม ควรพิจารณาโอกาสจากการปรับตัวของระบบการผลิตและการรับรอง โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ เทคโนโลยีการเกษตร ระบบทะเบียนพื้นที่ปลูกดิจิทัล ระบบตรวจสอบย้อนกลับ ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ การรับรองมาตรฐาน บรรจุภัณฑ์ และโลจิสติกส์ ควบคุมอุณหภูมิ ซึ่งมีแนวโน้มได้รับความต้องการเพิ่มขึ้นตามการยกระดับมาตรฐานการส่งออกของเวียดนาม นอกจากนี้ การขยายตลาดทุเรียนของเวียดนามไปยังอินเดียและตลาดใหม่ยังเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยเข้าไปมีส่วนร่วมในห่วงโซ่อุปทานผ่านการร่วมลงทุน การเป็นพันธมิตรกับผู้ประกอบการท้องถิ่น การให้บริการด้านเทคนิค และการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูป อย่างไรก็ดี ควรให้ความสำคัญกับการตรวจสอบสถานะทางกฎหมายของคู่ค้า แหล่งที่มาของวัตถุดิบ และความถูกต้องของเอกสารรับรอง เนื่องจากการกำกับดูแลรหัสพื้นที่ปลูกและสถานประกอบการบรรจุสินค้าที่เข้มงวดขึ้นอาจเพิ่มความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบสำหรับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่หรือคู่ค้าที่มีประวัติการรับรองไม่ชัดเจน

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการไทยควรใช้การเปลี่ยนผ่านของอุตสาหกรรมทุเรียนเวียดนามเป็นโอกาสในการสร้างความแตกต่างด้าน คุณภาพ ความปลอดภัยอาหาร ความสามารถในการตรวจสอบย้อนกลับ และมาตรฐานการผลิต มากกว่าการแข่งขันด้านราคาเพียงอย่างเดียว โดยควรพัฒนาระบบข้อมูลตั้งแต่แหล่งผลิตจนถึงผู้บริโภค เชื่อมโยงข้อมูลการเพาะปลูก การตรวจวิเคราะห์ การบรรจุ และการขนส่ง ตลอดจนเตรียมความพร้อมรองรับมาตรฐานของตลาดจีนและตลาดใหม่ที่มีแนวโน้มเข้มงวดขึ้น ทั้งนี้ การขยายตัวของเวียดนามอาจเพิ่มความกดดันต่อทุเรียนไทยในตลาดสำคัญ แต่ในอีกด้านหนึ่งก็สร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยพัฒนาธุรกิจสนับสนุนห่วงโซ่อุปทานและขยายความร่วมมือทางการค้าในเวียดนาม ดังนั้น การลงทุนในระบบมาตรฐานและการตรวจสอบย้อนกลับ เทคโนโลยีดิจิทัล และบริการสนับสนุนการส่งออก จะเป็นแนวทางสำคัญในการลดความเสี่ยงเพิ่มมูลค่า และรักษาความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทั้งในประเทศและในตลาดเวียดนามในระยะยาว